

โครงการศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลฐานข้อมูลของระบบการจัดการขยะมูลฝอยเทศบาลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยข้อมูลที่น่าเสนอเป็นข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถามของกรมควบคุมมลพิษ โดยข้อมูลประกอบด้วยที่ตั้ง จำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ปริมาณขยะที่เก็บรวบรวมได้ วิธีการกำจัดขยะมูลฝอย ขนาดพื้นที่ของสถานที่กำจัด พื้นที่ที่ใช้แล้วของสถานที่กำจัด ซึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่ามีจำนวนเทศบาล 109 และ 341 แห่งตามลำดับ ความหนาแน่นประชากรโดยเฉลี่ยมีค่า 557 และ 753 คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 13.53 และ 12.57 ตันต่อวันตามลำดับ ปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมได้ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 9.63 และ 8.66 ตันต่อวันหรือเป็นร้อยละ 94.40 และ 89.37 ตามลำดับ ประเภทของระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ใช้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือ ระบบฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาลร้อยละ 29 และ 14.37 ตามลำดับ ระบบเทกองหรือเผากลางแจ้งร้อยละ 68.81 และ 86.22 ตามลำดับ ในการสำรวจภาคสนามเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมจากเทศบาลตัวอย่างคือ เทศบาลนครระยอง เทศบาลเมืองศรีราชา เทศบาลตำบลเกาะขนุน จังหวัดฉะเชิงเทรา เทศบาลนครนครราชสีมา เทศบาลเมืองมหาสารคาม และเทศบาลตำบลท่าพระ พบว่าปัญหาด้านขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่ควรจะดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน บางแห่งได้มีการจัดตั้งโครงการนำขยะกลับมาใช้ซ้ำ นำขยะกลับมาใช้ใหม่ เพื่อเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอย อย่างไรก็ตามการขาดแคลนงบประมาณสนับสนุน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้การพัฒนาโครงการดำเนินไปอย่างล่าช้า

The database of municipal solid waste in the eastern and north-eastern regions of Thailand is established in this project. The data presented in the database are compiled from the questionnaires, which were distributed by Department of Pollution Control (PCD). The database provides the basic information including the location, numbers of population and households, the amount of generated solid waste and collected solid waste, the treatment method, the size of disposal site, the site capacity, and used and free capacities. The data indicate that there are 109 and 341 communities in the eastern and north-eastern regions, respectively. The average population is 557 and 753 heads/km², the solid waste generation rates of these communities are about 13.53 and 12.57 tons/day while the collection rates are about 9.63 and 8.66 tons/day which are accounted for 94.40 and 89.37 percent of total solid waste being generated for the eastern and north-eastern regions, respectively. Data collected from eastern and north-eastern regions indicate that only 29 and 14.37 percent of the collected solid waste have been disposed in the sanitary landfills whereas 68.81 and 86.22 percent of them have been dumped and/or burnt in the open areas, respectively. The field observations were also conducted to fulfill the information. The observed sites were Rayong municipality, Sriracha municipality, Kaokanun municipality, Nakhonratchasima municipality, Mahasarakham municipality and Thapra municipality. The gathered information implies that the solid waste problems are critical and must be solved urgently. Some communities have established the reuse-recycle programs in order to reduce the amount of solid waste. However, lack of budget is the most serious factor that delays the development of solid waste management program.